

IJsselmeervereniging

Jaarverslag 2023

Jaarplan 2024

Geïntegreerd jaarverslag 2023 en jaarplan 2024

Inleiding

Het jaar 2023 was een experimenteel jaar om te kijken hoe verder te gaan met de IJsselmeervereniging en hoe vernieuwing en verjonging tot stand te brengen. Ook in 2023 heeft het bestuur samen met de vrijwilligers en adviseurs zich ingezet voor het behoud van het open landschap en de verbetering van de natuur in het gebied vanuit het kritische perspectief en met wetenschappelijke onderbouwde argumenten zoals dat in onze vereniging traditie is geworden. Daarnaast hebben wij onze participatie in de verschillende overleggen gecontinueerd en voor zover mogelijk onze betrokkenheid en activiteiten bij de vele projecten en plannen die er spelen gecontinueerd. .

Hieronder volgt een korte samenvatting van activiteiten in 2023 en direct daarna vermelden wij steeds – indien van toepassing de plannen voor 2024.

IJsselmeervereniging Nieuwe Stijl

In 2023 hebben bestuur en adviseurs hun uiterste best gedaan om de vereniging een nieuwe actuele vorm te geven. Om jongeren er bij te betrekken zijn wij aan het werk gegaan met studenten projecten aan universiteiten, hogescholen en het middelbaar beroepsonderwijs (zie het hoofdje Onderwijs: studentenprojecten hieronder). Het belang van een onafhankelijke organisatie als de IJsselmeervereniging wordt alleen maar groter als pleitbezorger voor het behoud van de landschappelijke waarden en de natuur van het IJsselmeergebied.

De vraag is echter of wij dat met de nog beschikbare menskracht op verantwoorde wijze kunnen blijven doen. Dit zal op de agenda van de komende **ALV 2024** staan onder het motto: **Geef ons richting en doe mee!**

In 2024 zal onze aandacht vooral liggen op

- Kennis ontwikkeling: Uitbreiding van samenwerking met onderzoeksinstellingen.
- Communicatie: Volgens de afspraken met de Coalitie Het Blauwe Hart Natuurlijk kunnen in 2024 mededelingen van de Vereniging in hun maandelijkse nieuwsbrief opgenomen worden. Deze zal per email aan onze leden en relaties verstuurd worden. Een ieder kan zich naar believen in- of uitschrijven als ontvanger van de Nieuwsbrief van het Blauwe Hart. Ook heeft bijvoorbeeld het “Platform IJsselmeer” – vroeger: Gebiedsagenda IJsselmeergebied 2050 - in hun nieuwsbrief ons Jaarboek 2023 opgenomen.
- Relatie met andere (gelijkgezinde) gebiedsbeschermers onderzoeken: zoals bijvoorbeeld Milieudefensie.
- Juridisch en politiek: Rechten status voor de IJsselmeer wateren opstarten
- Nieuwe bestuursleden inwerken

Bestuur

Het bestuur kwam in 2023 zes keer bijeen, zowel in Harlingen als Monnickendam. Het bestuur bestond in 2023/2024 uit Tjard de Cock Buning (interim-voorzitter), Soemini Kasanmoentalib (secretaris), Onno Waalewijn (penningmeester) en de leden Willem Goudswaard en Emilie Borgonjen ondersteund door bestuursadviseurs Frans de Nooij en Joke van der Meer. Bestuursleden en adviseurs van de vereniging participeerden door het jaar heen zowel digitaal en als fysiek aan de symposia en bijeenkomsten die betrekking hadden op het IJsselmeergebied en hadden daar hun inbreng namens de vereniging. Tjard de Cock Buning (emeritus hoogleraar Vrije Universiteit) heeft samen met Soemini Kasanmoentalib (voormalig universitair docent en onderzoeker) en Joke van der Meer (onderwijs-organisator MBO) en Frans de Nooij (stedebouwkundige/planoloog) de onderwijsprojecten geïnitieerd en begeleid. Zie onder Onderwijsprojecten. Tjard de Cock Buning en Onno Waalewijn hadden beiden toegezegd ter overbrugging voor het jaar 2023 de taken van respectievelijk voorzitter en penningmeester ad interim op zich te nemen. Beiden nemen afscheid op de komende ALV 2024. In 2024 loopt de derde en laatste termijn van

Soemini Kasanmoentalib af. Ook zij neemt afscheid na 12 jaar bestuur en daarvoor ruim zes jaar als lid van de toenmalige Expertmeeting IJsselmeergebied voor de IJsselmeervereniging.

Voor 2024: Inmiddels kunnen wij een nieuwe kandidaat voordragen en wij hopen op nog andere voordrachten. Er zijn nog twee vacatures waarvoor wij kandidaten zoeken. Ons dringende verzoek aan de leden van de IJsselmeervereniging is om te kijken of zijzelf of iemand in hun omgeving zich als vrijwilliger wil aanmelden dan wel kandidaat wil stellen voor het bestuur.

Leden

Ons ledenbestand daalt weliswaar nog steeds, maar er melden zich ook regelmatig nieuwe leden aan. Begin 2023 waren er 752 leden. Naast overlijden en opzeggingen is dat aantal door nieuwe aanmeldingen nauwelijks gedaald. Begin 2024 telden wij nog 729 leden. Actieve leden zijn van groot belang voor de vereniging zeker nu we zien dat het aantal plannen voor en het belang van het IJsselmeergebied toeneemt. Wij vragen dan ook aan onze leden dat een ieder die het IJsselmeergebied een warm hart toedraagt in zijn/haar omgeving te vragen om steun en lidmaatschap.

Vrijwilligers

In 2023 is de ledenadministratie overgedragen door Erna Scholte en is overgenomen door Ina Bouwman (hartelijk dank Erna en Ina). Onze webmaster kreeg direct na zijn afstuderen een drukke baan bij een IT bedrijf. Ondanks zijn nieuwe baan heeft hij tot nu toe steeds als dat noodzakelijk was ingesprongen om dringende zaken op de website te zetten.

In 2024 zijn wij op zoek naar nieuwe vrijwilligers:

Om de website actueel te houden en te vernieuwen en de communicatie op sociale media (facebook, X etc.) vorm te geven hebben wij een nieuwe webmaster nodig, die de website toegankelijk en actueel kan houden. Daarnaast zoeken wij ook iemand om op organisatorisch en sociaal terrein de website en de nieuwsberichten in de lucht te houden. Voorts laten wij ons in 2024 adviseren hoe met beperkte menskracht verder te gaan en op wat voor manier meer vrijwilligers zijn te werven ter ondersteuning van de activiteiten van vereniging. In februari- maart 2024 overleggen wij met Stichting Sesam, een organisatie die vrijwilligersorganisaties adviseert.

Vrijwilligersdag/ Heidag

Tot 2019 werd jaarlijks in de zomer een dag voor inhoudelijke gedachtenuitwisseling en persoonlijke contacten met een plezierig uitje gehouden voor alle vrijwilligers. Daaraan namen deel: het hele bestuur inclusief adviseurs – vroeger hadden wij ook nog een goed bezette beleidsraad – en de redactie van de IJsselmeerberichten tesamen met de auteurs/fotografen. In 2024 streven wij ernaar deze traditie in ere herstellen.

Vrijwilligers dragen de vereniging. Nieuwe vrijwilligers zijn dan ook meer dan welkom en kunnen zich eenvoudig melden via info@ijsselmeervereniging.nl, bij de secretaris soemini@gmail.com of via de website. Leden die denken een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan het werven van nieuwe leden worden ook van harte uitgenodigd om zich bij het bestuur te melden.

Algemene ledenvergadering (ALV)

De ALV 2023 vond plaats in het Mirror paviljoen te Monnickendam op 18 maart 2023. Op de agenda van de huishoudelijke vergadering stonden de vaste punten zoals het Jaarverslag 2022/Jaarplan 2023, het financiële jaarverslag 2023 en de begroting voor 2024. Deze stukken zijn met enkele opmerkingen aangenomen. Op de inhoudelijke vergadering 2023 stond de beslissing over de toekomst van de vereniging centraal. Met grote meerderheid is het voorstel de vereniging na het 50-jarig jubileum in 2022 op te heffen afgewezen en is besloten door te gaan en te onderzoeken hoe de vereniging zich kan vernieuwen en jongeren kan aantrekken. Zoals aangekondigd betekende dit besluit ook dat de zittende

voorzitter Benno van Tilburg en de zittende penningmeester Auke Wouda hun plaatsen beschikbaar zouden stellen aan de voorgedragen opvolgers Tjard de Cock Buning (voorzitter) en Onno Waalewijn (penningmeester). Het nieuwe bestuur heeft hen bedankt voor hun vele jaren leiding van de vereniging.

De ALV 2024 zal wat is bereikt in het afgelopen jaar 2023 moeten evalueren en opnieuw de discussie voeren of en hoe wij in de toekomst met de IJsselmeervereniging verder gaan. Belangrijke vraag is of en hoe wij met een klein rompbestuur op verantwoorde manier het belang van het gebied kunnen behartigen en onze doelstelling kunnen realiseren.

Financiën

Hiervoor verwijzen wij naar het financiële jaarverslag 2023 en begroting 2024 van de penningmeester en het verslag van de kascommissie op de ALV 2024.

Samenwerking

Samenwerking met gelijkgestemde organisaties

Met de Waddenvereniging is overlegd over mogelijkheden tot samenwerking zonder al te veel concrete afspraken. De Waddenvereniging heeft een totaal andere organisatie. Zij heeft mensen in dienst en bijvoorbeeld een uit vier personen bestaande afdeling fondsenwerving om subsidies te vinden voor projecten waar zij zelf initiatiefnemer van is. Zo is zij ook de initiatiefnemer geweest van de vismigratie rivier met geld van de Postcodeloterij. Zij richt zich naast bescherming ook uitgebreid op (natuur)educatie via excursies en wadlopen etc. Er blijkt echter weinig ruimte om ons secretariaal of administratief te ondersteunen.

De samenwerking met de Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk, waarbij wij nieuwsberichten uit de IJsselmeervereniging in de Nieuwsbrief van het Blauwe Hart kunnen plaatsen moet in 2024 van de grond komen.

In 2024 willen wij onderzoeken of het mogelijk is gezamenlijk (met de Waddenvereniging) de status van rechtspersoon voor de grote wateren van Nederland te verwerven.

Samenwerking met andere partijen

Waar dat kan zoeken we de samenwerking op met de diverse actie- en bewonersgroepen. In 2023 hebben wij het behoud van de Trekvogel als monument op Flevoland ondersteund. Helaas heeft dit niet mogen baten. De samenwerking over het Enkhuizerzand in Enkhuizen is na de uitspraak van de rechter voortgezet voor zover de actiegroep dat nodig vond. Er is enige inspraak van de bewoners geweest, maar helaas zijn er toch veel oude bomen gekapt in het kustgebied en is er geen sprake meer van een mooie groenstrook. .

De samenwerking met de Stichting Zuyderzeedijk over de dijkversterking van de Markermeerdijk van Hoorn tot Amsterdam zal in 2024 worden voortgezet. Bij de uitvoering komen er nog meerdere problemen op voor de bewoners van onder andere Scharwoude, Warder en Uitdam. De werkzaamheden voor de dijkversterking zijn voorlopig nog niet ten einde. Het stuk van Hoorn tot Edam zal in 2024 afkomen en worden opgeleverd. In Uitdam zal oplevering niet voor 2026 of zelfs pas 2027 plaatsvinden. Op Marken en bij Durgerdam moet de dijkversterking nog beginnen.

Er doen zich bovendien totaal onverwachte wendingen voor in de plannen op het stuk van Uitdam naar Durgerdam. Langs de Waterlandse kust is Rijks Waterstaat van plan het zand van de werkweg, dat volgens de afspraak na afloop van de dijkversterking zou worden weggehaald, te laten liggen. Het is de vraag of het gestorte zand geschikt is als basis voor natuurontwikkeling en zachtere land- water overgangen. En ook of het geschikt is voor recreatie door de Amsterdammers in Waterland? Komen er wandelpaden, fietsverbindingen, bereikbare zandstrandjes en ruigte om hutten te bouwen en in de natuur te spelen voor de jeugd? De IJsselmeervereniging zal de ontwikkelingen blijven volgen. Waar dat nodig is zullen wij in 2024 activiteiten ten aanzien van de dijkversterking ondersteunen of zelf inspreken.

Aan de Friese kust is samengewerkt met bewoners bij de plannen voor een huisjespark bij Hindeloopen. Begin 2024 was er wateroverlast op het terrein. De procedure daartegen loopt nog.

Wetenschappelijk onderzoek en IJsselmeer academie

Vogelonderzoek Windplan Blauw

Het onderzoeksproject naar het gedrag van vogels rond windparken in het IJsselmeergebied dat gefinancierd zou worden door Windplan Blauw – het windmolenpark tussen Lelystad en de Ketelbrug – is nog steeds niet van start gegaan. Auke Wouda had namens de IJsselmeervereniging zitting in de begeleidingscommissie van het onderzoek. Ons voorstel is dat hij dat in 2024 overdraagt aan het bestuur om beter op de hoogte te kunnen blijven van de voortgang.

IJ-team

Het IJ-team is in 2023 opgericht vanuit het bestuurlijk Platform IJsselmeergebied om interdisciplinair onderzoek vanuit een integraal gezichtspunt te doen naar de complexe vragen in het gebied. Dat spoort heel goed met ons streven naar integraliteit voor het gebied. Het bestuur wil in 2024 de volgende vraagstellingen aan het IJ- team voorleggen:

- onderzoek op het gebied van natuurherstel / natuurontwikkeling
- ontwerpstudies ten behoeve van projecten zoals de kustvisie Lelystad

Studentenprojecten

Voor de studentenprojecten aan de Landbouwniversiteit van Wageningen (WUR) en de Vrije Universiteit Amsterdam zie hieronder bij onderwijsprojecten. Omdat het gaat over onderzoeksvraagstellingen die ook maatschappelijke en politieke aspecten betreffen, is het de bedoeling dat er begeleiding vanuit de IJsselmeervereniging komt. Het zal gaan om toekomstgerichte vraagstellingen, niet alleen op het gebied van het ecosysteem, maar ook integraal waterbeheer en planologie. Aan enkele door de IJsselmeervereniging geformuleerde dilemma's voor de komende 50 jaar is gewerkt met behulp van het IJsselmeerspel.

Aangezien er onder onze leden veel expertise is op meerder gebieden, vragen wij alle leden te kijken of zij als begeleider vanuit de IJsselmeervereniging hun ervaring kunnen/willen inzetten. Graag horen wij van U via info@ijsselmeervereniging.nl .

Onderwijs en jongeren

Het IJsselmeerspel

Het IJsselmeerspel is bedoeld om jongeren kennis te laten maken en te interesseren voor het IJsselmeergebied. Het was in eerste instantie gericht op middelbare school leerlingen, waarvoor wij indertijd medewerking kregen van docenten en staf van het Da Vinci College te Purmerend. De subsidie die wij in 2022 gekregen hadden voor de tweede fase van ontwikkeling van het spel van €10.000 is door de subsidiegever, de Van Eesteren-Fluck & Van Lohuizen Stichting in 2023 direct afgerekend met het team van de ontwerpers. De Stichting heeft de resultaten van hun werk als zeer positief beoordeeld.

Het IJsselmeerspel is ontworpen als een dilemma-spel waarin de spelers diverse posities innemen en van daaruit beslissingen moeten nemen over het gebied. De spelers worden geconfronteerd – in monopoliegeld - met de gevolgen van hun beslissingen. Daarom is het ook geschikt voor beleidsmakers en politici. Aan de Vrije Universiteit is gevraagd om het spel te spelen en te testen. Dat is in het studentenproject in najaar 2023 gedaan als voorbereiding op de twee focusgroepen, die zij georganiseerd hebben. Voor de verspreiding en het gebruik in het onderwijs zou het spel digitaal verder ontwikkeld kunnen worden met de onze 10 concrete dilemma's als "Game Based Learning". Hiervoor willen wij in 2024 nieuwe subsidieaanvragen doen.

Studentenprojecten

1. Voorjaar 2023 hebben studenten van de afdeling Design van de MBO Midden Nederland te Amersfoort ontwerpen voorgesteld om onze website voor jongeren aantrekkelijk te maken. Dit leverde verrassende beelden op. In een vervolgproject 2024 zal gekeken worden hoe dit verder te concretiseren.
2. Mei-juni 2023: Energietransitie in Wieringerhoek - Wageningen University Research (WUR): consultancy project. Hierin heeft een interdisciplinaire groep een krachten analyse van de belangrijkste spelers in de Wieringerhoek gemaakt. Advies: De waterleidingbedrijven zijn de meest nabije medestanders voor ecologisch goed water in het IJsselmeergebied. Waarschuwing voor de nieuwe speler op en rond het IJsselmeer: de regionale energie strategie (RES). Er zijn acht verschillende RES regio's rond het IJsselmeer. De RES staat boven de ministeries en heeft de opdracht ondernemers te faciliteren in het zoeken voor locaties voor de opwekking alternatieve energie (windmolens en zonnepanelen). Bewoners worden pas in de participatie betrokken als de overheden al groen licht hebben gegeven. De participatie van burgers wordt uitsluitend onder verantwoordelijkheid van de belanghebbende ondernemer uitgevoerd.
3. November-December Masterstudenten Vrij Universiteit Amsterdam: Focusgroep design en uitvoering en aanbevelingen. Gebruik van het IJsselmeer dilemmaspel bij twee groepen (studenten ecologie en Zuid-Holland burgers). Onderwerp waren de Ruimtelijke Verkenning IJsselmeergebied 2050. Resultaat: In de rol van de vier stakeholders (stap 1) komen beide de groepen met gelijke verdeling van het investeringskapitaal. Door het kapitaal te korten worden de discussies inhoudelijker, en toont de ecologiegroep meer accent op water kwaliteit en alternatieve energie. Terwijl bij de burgergroep waterveiligheid, huisvesting en bereikbaarheid belangrijk zijn: dijken, huizenbouwen en treinverbindingen. Zij adviseren om de IJsselmeer regio zo groen mogelijk te houden/maken: liever hoogbouw dan aantasting van open ecologische structuren.

Planning 2024.

1. Mei-Juni 2024: Aan de Stenden Hoogeschool in Leeuwarden wordt in 2024 gewerkt aan projecten om studenten en jongeren met het IJsselmeergebied en de problemen daarvan in aanraking te brengen. Hoe jongeren bij de vereniging te betrekken. . Advies: schakel over op social media communicatie. Organiseer / neem deel aan muziek festivals om aandacht voor het IJsselmeer te vragen. In de eerste instantie willen zij met de studenten een excursie/reis in het gebied maken. Zijn er vrijwilligers die mee willen als gids/informant?
2. In december 2023 zijn vijf master stageprojecten aangevraagd bij het Instituut voor Milieu onderzoek (VU) om de verschillende Verkenningen voor het IJsselmeergebied 2050 te analyseren op de consequenties voor de huidige en toekomstige bewoners en natuur.

Deelname aan bijeenkomsten en conferenties

Gebiedsagenda IJsselmeergebied 2050

De platformdagen van de Gebiedsagenda IJsselmeergebied (AIJG) vonden in 2023 weer fysiek plaats. De IJsselmeertop vond in oktober 2023 plaats in Zwolle en werd bezocht door Tjard de Cock Buning en Joke van der Meer.

Regionaal Overleg IJsselmeergebied ROIJ

Het ROIJ is het overleg tussen de verschillende natuurbeschermings- en recreatie organisaties, die ook participeren in de Gebiedsagenda IJsselmeergebied 2050 van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W). Het ROIJ heeft een adviserende rol ten aanzien van het Bestuurlijk Platform IJsselmeergebied (BPIJ), waarin de gemeentes, provincies en waterschappen in het IJsselmeergebied vertegenwoordigd zijn. Naast de

natuurbeschermingsorganisaties zoals Natuurmonumenten, Vogelbescherming zijn ook de watersportverenigingen, de recreatiesector zoals de ANWB en onlangs ook de vissers vertegenwoordigd.

Namens het bestuur heeft Frans de Nooij hier zitting in. In 2023 bracht het ROIJ advies uit over de Kustvisie IJsselmeerkust (Wieringer Hoek), Ruimtelijke Verkenning IJsselmeergebied, Verkenning Recreatie en Toerisme, Pilot Zon op Water, Zandwinning IJsselmeergebied, PAGW (Programma Aanpak Grote Wateren) derde tranche. Al deze verkenningen die uiteindelijk tot beslissingen op Rijksniveau zullen leiden, zijn in 2023 in het ROIJ besproken. Om de integrale regie op bestuurlijk niveau te verbeteren is gewerkt aan een nieuwe structuur voor de samenwerking tussen deze adviserende overlegtafel (ROIJ) met het Bestuurlijk Platform IJsselmeergebied (BPIJ).

Deltaprogramma en Deltaprogramma IJsselmeergebied

Het veertiende Nationaal Deltacongres vond plaats op 9 november 2023 in Groningen. werd door de bestuursleden Willem Goudswaard en Onno Waalewijn bezocht.

In januari 2023 bezochten adviseurs Frans de Nooij en Joke van der Meer de derde bijeenkomst van het Deltaprogramma IJsselmeergebied. Hierin is in werkgroepen verder verkend hoe in de toekomst met het gebied om te gaan. Onderwerpen die aan de orde kwamen waren energietransitie, woningbouw en wat te doen met (buitendijkse) recreatie en de IJsselmeerhavens.

Marker Wadden

Het Kennis- en Innovatieprogramma Marker Wadden (KIMA) concludeerde in 2022 dat er zeker positieve effecten zijn op de waterkwaliteit en de natuur, maar dat de reikwijdte en de omvang daarvan nog beperkt zijn. Over een mogelijk vervolg van het onderzoek komen in 2024 bijeenkomsten om de behoefte en noodzaak van het onderzoekingen te inventariseren. De uitbreiding van meer eilanden (groot Marker Wadden) is voorlopig uitgesteld, maar zal ongetwijfeld weer op de agenda komen.

Zandwinning

Stand van zaken Zandwinning: Krisis op de betonmarkt. Er zijn te weinig bouwprojecten waardoor er een overmaat aan beton is. Daarnaast is er ten gevolge van de stikstof crisis een trend om in plaats van beton te bouwen met hout. Nadeel daarvan is weer dat exoten en termieten meekomen met het tropische hout. Hierdoor is er weinig behoefte aan pleistocene zand. Wel is er behoefte aan ophoogzand, ter voorbereiding van bouw in de uiterwaarden en in Amsterdam. Eind 2023 is er een stuk uitgekomen 1. de zandbehoefte, 2.

Inrichtingsmodellen, 3.Planningsmethoden 4. MER over de zandwinning, mogelijke schade. De laatste: Notitie Reikwijdte en Deltailniveau ligt nog ter inzage In februari 2024 zullen wij zelf een zienswijze indienen – afgestemd met de Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk en de watersportorganisaties van het ROIJ..

Ons standpunt blijft tegen zandwinning op industriële schaal en in eerste instantie alleen in de vaargeulen. Wat betreft natuurherstel hebben wij steeds aangedrongen op *onderwaterlandschap-onderzoek* naar de effecten op het ecosysteem onder water. Wij zullen in 2024 dit blijven stimuleren, hetzij via onze contacten in Wageningen en de Vrije Universiteit Amsterdam (studententeprojecten) of via een aanvraag bij het IJ-team.

Wettelijke bescherming: Natura 2000 en natuurwaarden

In 2023 is het IJsselmeergebied door de Rijksoverheid benoemd tot Nationale regenton en zoetwaterbuffer. Ook de beleidsnotitie Bodem en Water-sturend is van belang voor beslissingen in het IJsselmeergebied – maar deze biedt helaas geen wettelijke bescherming. Alle zoetwater boven de lijn Amsterdam-Amersfoort-Zwolle en Stadskanaal is afhankelijk van het IJsselmeer. Behalve dat het IJsselmeergebied al verdragsrechtelijk is beschermd als Ramsas Wetlands en Natura 2000 gebied is het nu ook beschermd als zoetwater voorraad.

Dat is een erkenning van de natuurwaarden van het gebied en een goede uitkomst van de inspanningen van de IJsselmeervereniging.

Ondanks deze meervoudige bescherming is er geen enkel stuk of visie op rijksniveau vastgesteld over de natuur in Nederland in de toekomst (zie artikel van Frans de Nooij in het Jaarboek 2023).

Wat betreft de plannen voor 2024:

De huidige wateroverlast en de hoge waterstand in het Markermeer en IJsselmeer hebben het gebied wel in het centrum van de publieke aandacht geplaatst. Het bestuur wil een brief naar de (in)formateurs van het nieuwe kabinet sturen. In het Jaarboek 2023 zijn de punten opgenomen die wij het nieuwe kabinet willen vragen.

Omdat de Natuurwetgeving, zowel de nationale als Europese, te weinig echte bescherming geeft, willen wij de mogelijkheden onderzoeken om het gehele IJsselmeergebied de status van rechtspersoon te geven. Hieraan zal het inhoudelijk gedeelte van de Algemene ledenvergadering 2024 gewijd worden.

Communicatie

IJsselmeerberichten

Het jaarlijkse nummer van ons magazine in 2023 was dit jaar gewijd aan Natuurwinst en Dijkversterking met vrij uitgebreide artikelen op dat gebied. Het heeft daardoor de publicatievorm van een Jaarboek gekregen en zo is het nummer 2023 ook expliciet tot Jaarboek 2023 gedoopt. Het artikel van ecooloog Mennobart van Eerden over 40 jaar vogeltellingen in het IJsselmeergebied is als geheel overgenomen in de Nieuwsbrief van het Blauwe Hart. Platform IJsselmeergebied maakte in hun 'IJschrift' melding van de publicatie van ons Jaarboek.

Voor 2024 wordt onderzocht of het Jaarboek IJsselmeerberichten ook wat vorm betreft als boek kan worden uitgegeven.

Website en Nieuwsbrief

De website behoeft zowel inhoudelijk als wat betreft vorm en toegankelijkheid een grote onderhoudsbeurt. Ook de verschijning van de vereniging op facebook en X verdient aandacht en actualisatie. Zoals eerder vermeld zijn wij voor 2024 op zoek naar een goede webmaster en naar iemand die de inhoudelijke coördinatie van de website op zich neemt.. Hoewel communicatie met onze leden essentieel is, is er in 2023 door gebrek aan menskracht en tijd is geen eigen Nieuwsbrief IJsselmeervereniging verschenen. Met het Blauwe Hart is overlegd over samenwerking met hun nieuwsbrief. Veel relevant nieuws over het gehele IJsselmeergebied delen wij al met Het Blauwe Hart. Afgesproken is dat specifieke nieuwsberichten van de IJsselmeervereniging meegenomen zullen worden in de Nieuwsbrief van het Blauwe Hart onder een apart hoofdje. Onze leden en relaties zullen in 2024 deze Nieuwsbrief met nieuwsberichten uit de IJsselmeervereniging per email ontvangen. Zij kunnen zich in- of uitschrijven om deze nieuwsbrief te ontvangen.

Sociale Media

In 2023 hebben zoals boven al vermeld de studenten van de afdeling design van MBO Midden Nederland onze website bekeken en adviezen gegeven hoe jongeren te interesseren en te werven. Eén advies is grotere aanwezigheid op sociale media. Wij zullen in 2024 moeten bekijken hoe de IJsselmeervereniging op handige manier via sociale media publiciteit kan generen.

Docenten van de Stenden Hogeschool te Leeuwarden zijn bezig in 2024 studentenprojecten op te zetten met de vraag hoe je mede via sociale media interesse bij jongeren voor het IJsselmeergebied opwekt.